

A REGGEL

Vidéki előfizetési árak:

Egész évre — — — 20 K
Félévre — — — 10 K
Negyedévre — — — 5 K

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
Dr. GENCSI SAMU

Felelős szerkesztő:
HOVÁNYI KORNÉL

Előfizetési árak helyben:

Egész évre — — — 16 K
Félévre — — — 8 K
Negyedévre — — — 4 K

A MAGYAR NEMZET KARÁCSONYFÁJA

A nagy fergeteg, mely az európai államok legnagyobb területein végigvonul, beláthatlan arányaival közömbösíti az egyén létét, mívoltát és törekvését, megsemmisíti azon erőket, indulatokat, melyek békés időkben megoszolva vagy tömörülve irányították a népek gazdasági és erkölcsi életét. De ezen közömbösítés és megsemmisítés nem jelenti a teljes elmúlást, hanem miként a természet nagy műhelyében a materiális tárgyak elenyészte csak alakváltozást jelent, akként az egyénekben rejlő érzelmek, indulatok és törekvések, melyeket az irtatlan világháború lenyűgözött és külső hatásában közömbösített, nem szüntenek meg létezni, hanem eddigi jelentéktelen alakzatukat elveszítve, a nagy harc ideje alatt és után, más formában és egyseges nagy eszmékké tömörülve fogják az emberiség boldogítására, minden állami végcél elérésére alkalmas alakzatukat felvenni.

Közpanasz tárgyát képezte azon általános jelenség, hogy az idealistikus felfogás elveszett, hogy a rajongók önzetlen szektája kihalóban és hogy erkölcsi létünket a teljesen önző elveken

terjedő materializmus alapozza meg. A társadalmat nem az emberszeretet, nem a művészet, nem a szép iránti érzék, nem az erkölcs fejlesztése, hanem a testi jólétnek, az élvezetek bőséges megszerzésének vágya irányítja.

A közgazdaság fejlődése az élvezeti cikkek nagyarányu termelésére és fogyasztására, — a technika és természetan-, a korszakalkotó találmányok a gyilkoló szerszámok tökéletesítésére irányulnak, míg a művészet, a szép, az ethika iránti hajlamunknak egyetlen tápláló forrása az ó és középkor halhatatlan mesterműveiben található.

És mi történt a nagy világozmlás öt hónapja alatt? Az emberek, — akik az előtt a kezdetleges felebaráti szeretet ténykedéseire sem tudtak időt szakítani, akik mindig és mindenütt a pénzt hajszolták, — ma felednek minden anyagi érdeket szétszaggatják a lelket-szívet érdessé tevő önző érzés bilincseit, hogy egyetlen nagy lelki felindulás hatása alatt egyesüljenek.

Ezen egyesülés az emberszeretet isteni jegyében történik. Azon igazi érzésben, mely a makulátlan ember legnemesebb

hivatását, a másokért való küzdelemben látja, melynek allegorikus képe a világboldogságért kinhalált szenvedett Megváltóban, emberi megtestesülése az érettünk vérző dicsőséges ifjúságunk halálmegvető küzdelmében látszik.

Ezen egyesülést mutatja a társadalom, melynek apraja-nagyja, szegénye és tehetőse egyaránt arra törekszik, hogy szeretetének jelével elhalmozza vitéz katonáinkat és azok ittmaradotait. Ezt mutatja a mi hivatalnoki nagy seregünk, mely olvasott jövedelmének hányadát helyezi el a szeretet oltárára. Ezt igazolja maga az állam, midőn nyitott kézzel oda állott azokhoz, kiknek kenyérkeresője a távoli harcmezőn mindnyájunkért kockáztatja életét.

Ezen nagy egyesülés az, melyben az egyének aprós indulatait egybefolytak és ezáltal oly hatalmasok lettek, hogy végső hatásukban vetélkednek azon vívmányokkal, melyeket dicső katonáink vitéz küzdelme szerzend meg számunkra.

Ezen nagy egyesülés keretében látjuk nálunk a város által berendezett gimnáziumi kórhá-

zat, az izr. nőegylet és hitközség által beállított 100 ágyas betegvédőt, a szentegylet 25 ágyas, a dispensaire 10 ágyas betegmenhelyét, a nagy katonai kórházat, a város alkotta járvány elszigetelőt, a főispán mint kormánybiztos által vezetett 80 barakkos beteggyűjtő állomást, a vasgyár kitünően berendezett 160 ágyas betegnyugvóját, a kath. nőegylet kegyeletteljes árvaházát, a polgármester által megteremtett gyermekfelruházást és napközi otthont, a karácsonyi ünnep alkotta végnélküli ajándékot és kedveskedő figyelmeket.

Ezen nagy egyesülésből fog majdán kisarjadzani az elkövetkező béke legnagyobb áldása: a kölcsönös megértés. Az „egy akol, egy pásztor“ dicsőséges ígéje a külső érintkezés terén. Amikor felebarátunkat nem vallása, társadalmi rangfokozata, de emberséges mivolta révén fogjuk megbecsülni és ennek révén alapozó sziklatömbjeit rakjuk le a mindenséget áldásosan átfogó ama nagy eszmének, melynek neve: „örök béke“!

Ez a te karácsonyfád, szeretett magyar nemzetem!

Dr. Gencsi Samu.

Bevonulás miatt mélyen leszállított árban árusítom az összes raktáron lévő árukat.

Léderer Sándor

Miskolcz, Széchenyi-utca 50.
Telefon 646.

A geográfia és a háboru

— Karácsonyi gondolatok —

Fj. Dános Miklós

Ninesen olyan ház, melyből valakinek vagy valaminek haszna ne lenne, tartja a közmondás. Így van ez a háboruval is. Ezer és ezer emberélet sokra hivatott tehetség, erő, gazdagság, munka megy tönkre, de nyer vele a tudomány, ennek révén az utókor. Nyer vele elsősorban a geográfia ez az elhanyagolt, téves utra vezetett és ujult szárnyait csak most bontogatni kezdő tudomány és annak elválaszthatatlan ága, az ethnográfia, a mely utóbbi ugyan a veszteségeknek is ki van téve, sajnos. Az újsághírek, hadi tudósítások mohó élvezete közben felületes, rég feledésbe merült geográfiai tudásunk legtanulságosabb segédeszköze, a térkép előkerül ezer és ezer számban, kérel, milliók kezén fordul meg naponta. Lekerülnek poros, könyves polcokról a geográfiai munkák is, mindenki ismerni, tudni akarja annak a földnek, annak a területnek leírását, hol katonáink véreink, szövetségeseink, de ellenségeink is laknak, élnek, mozognak s jelen esetben harcolnak is. Hány ismeretlen már elfeledett, vagy nem is tudott geográfiai fogalom telepszik meg emléküinkben, figyeljük csak meg! Az egyes kiküldött tudósítók leírt megfigyeléseinek kivül, melyek néha hasábokat töltenek meg a lapokban, igen szívesen és mohó kapzsisággal kap mindenki a geográfia legfontosabb tényezőjének, az embernek életét feltáró ethnografiai ismertetések után, melyekből a már tanulmányai révén ismert terepen az ott lakók életét, gondolkodását, szokásait, lelkületét is megismerheti. Hány új geográfiai fogalom üti fel tanyáját az emberi észben egy rövid ideig tartó háboru alatt, még akkor is, mikor érdekelve senki sincs benne, hát még akkor, mikor mondhatni ismerőseink rokonaink, hozzánk tartozóink legnagyobb része ott küzd, ott szenved a harcmezőn. Az alig egy éve lejátszódott balkáni háboru alatt hány új ismeretre tett szert a hadban nem álló, némán szemlélő Európa, mondhatni: a világ, hányan ismerték meg az európai Ázsia belső életét, népeinek szokásait, jellemét, lelkületét? Innen tudom megmagyarázni azt a lekicsinylő, semmibe

sem vevő nyilatkozatokat, melyek annyira meggyőződésként röppentek el százazrek ajkáról a szerb hadüzenet óta. Igaz, hogy az érdekltség elfeledteteti, elnyomja az ellenséggel szemben a jót még akkor is, ha talán a dicserendő és méltánylandó nagyobb mértékben is van meg az ellenséges népben, mert az elfogultság csak a rosszat láttatja vele. A szerbeknek a balkán háboruban való részvétele nem hiszem, hogy valakinek felkeltette volna szimpátiáját, annál inkább a céltudatosan küzdő, okos, előrelátással és kitartó bátorsággal mérkőző bolgár, sőt a sokak szemében a ma oly tetsző politikát folytató, ügyünket elősegítő török is inkább, bár igen sokan száz esztendővel előbbi történeti szemüvegen látva a küzdelmet, akkor is ellenségünknek érezte az Islam hiveit s ósdi maradiságának köszönhető, vereségét jóleső érzéssel és megnyugvással vette tudomásul.

A geográfus tehát némi örömmel fogadja a háborut, mert kedvence tudományát látja népszerűség közepette az érdeklődés központjában, az ethnografus is örül, de a jövőbe vetett mély aggodalom is letükrözik arcáról, mert sok tervezett és hátralevő munkájának örök temetőjét látja a háboruban. Örül a népszerűségnek, de fájdalommal kell tekintenie tudománya alapjának, az embernek, különösen a főszyökeres, hamisítatlan, tiszta népnek pusztulását látva. Hány háboru előtti értékes népszokást, hány, a nép igazi lelkét visszafükröző vonást öl ki ez a kegyetlen, embergyilkoló küzdelem? — Hány népszájon élő hagyomány fog eltűnni örökre, letéteményesének elpusztultával? Azt csak a jövő fogja megmutatni, mikor a gyűjtő hirtelen feljegyzésének kimerítő feldolgozását nem viheti keresztül, mert az, akitől esetleg azt később pótlandó feljegyezte, titkát elvitte magával mint örökre.

Egy győztes háboru ugyan a nép kedélyét felvillanvozza, humorát, szokásait e kedély révén ébren tartja, de egy veszített háboru oly lelki elváltozást okozhat a nép lelki életében, hogy elkomorulása, elszegényedése ki kell,

hogy öljön lelkéből mindent, ami egykori boldog, békességes életére emlékeztetné. Egyes vidékek elszegényedése máris oly sok gazdagabb életére emlékeztető szokását hagyatta el véle. Így pl. a karácsony ünnepének oly jellegzetes szokásait csak a magyar vidékeken is hány helység, község, avagy város tartotta meg épen és sértetlenül, apáról-fiúra szálló hagyományok szerint? Mi lesz a betlehemezés ősi szokásával, a népi kedélyt, lelket mesterköltség nélkül elénk táró mulatozásokkal a háboru alatt, mi a háboru után? Érdekes lenne statisztikailag kimutatni, hogy a háboru alatt hány faluban maradtak meg e jellegzetes szokások, hány helyen maradtak el, hol még egy éve is virágjában volt. A kedvező, vagy kedvezőtlen kimenetele után ugyanis meg tudjuk majd az akkori meztelen valóságot, mely több mint bizonyos, hogy fog a körülményekhez alkalmazkodni. Akaratlanul jönnek ezen gondolatok az eszembe, épen most, karácsony előtt, mert mint ethnografus, oly becses ünnep jellegzetességének kárát látom a háboruban. Egy más helyen épen azon nézetemnek adtam kifejezést, — hogy az elszegényedés folytán kedvét veszítő nép miként érezteti eme lelkiállapotát szokásaiban, így pl. a karácsonyi betlehemezésben.

Először a költő cicomát, a ruhát, az eszközöket (csengő, bot) hagyja el, még versel, de már nem oly kimerítő terjedőséggel, mint ősapái. Eről-évre rövidebb a mondóka, még egyszer csak pár év múlva majd csak emlegetik az öregek, hogy mi fiatal korunkban — mondjuk — nemcsak éjfélre jártunk a szent estén, hanem... és mint egy mesét, elmondják a szájattató fiataloknak a betlehemezés rövid történetét. A háboru, mely kedvező kimenetel esetében is hagy hátra a nép kedélyére nel ezülvő nyomokat, szeretteik elvesztése, kiket nem pótol majd egy pár visszatérő hős vitelzési érme fölött érzett örömrük és büszkeségük, ki tudja, mi mindent öl ki, de ki tudja, miféle hasznát láthatjuk majd esetleg.

Bizalmam nagy, hogy az emberiség sorsát évezredek óta irányító Gondviselés nem fogja hagyni veszendőbe menni, ezt sok és igen értékes feldolgozást és összegyűjtésre váró népi hagyományokat és szokásokat bármint is forduljon a sors keze! Ugy legyen!

Félezer gyerek felruházása

Ruhakiosztás a gyermekotthonban

(A Reggel tudósítójától) Hunyadi-utca 11. Fakó, időtépázta rácsos kerítés mögöl tágas udvar bámul az utcára. Az udvaron egy csomó fázósan összehuzódó, rongyos rojtu nagykendős asszony, — fáradt, lombrozó típusu, piszkos gyerekek és egy rendőr, aki a sok-sok tala-kodó között úgy ahogy rendet igyekszik fenntartani.

A legszebb, a legmegkapóbb és a legszívet facsaróbb zsánerképeket iehetne ezekről a várakozókról meg-rajzolni.

Alig 7 esztendő ciganófiu. Sovány, becses az arca, valami fáradt mosoly húzódik a cserepes ajka szélén. Az öltözékét sárga betétes cipő, piszkos trikó és egy fő'dig erő szmoking kabát képezik. Egy ráncos képű, rongyos cigány-asszony igazgatja rajta a kabatot. Látja, hogy figyelem, nem állhatja tovább, hogy rám ne szójon:

— Csókolom a kezét, fiatal ur, azért szedem rendbe ezt a porontyot, hogy ne mondhasák odabent, hogy meg a ruháját se tudja megbecsülni.

És a legnagyobb nyugalommal kezdi letisztogatni a szmokingra fröcscent sarat.

A gyerekek kacagnak köröttem, jóizü, gyerekes kacagással, én nem tudom, talán nekem is kacagnom kellett volna és az ördög tudja, hogy, hogy nem, éreztem, hogy könnyek tolnak a szemembe.

Kócos fejü, mosdatlan arcu, vacogó ajkakkal didergő gyerekek között csak nehezen sikerült az ajóig törnöm magam.

Odabent balra a napközi otthon nyiuk, jobbra egy bizottság a ruhát osztogatja.

A földön méternyi magasan csomagok állanak. Keresztül kötve jobbról is, balról is, a tetején egy-egy cédula fehérik.

A cedulan felírva, hogy mi a tartalma a csomagnak és hogy hány esztendő a gyerek, aki kapja.

Dr. Herez Ödönne urnő vezeti a ruhakiosztást. Egy hatalmas rubrikás könyvből olvassa a jelentkezők neveit és kiosztja a részukre elkészített csomagokat.

Dr. Herez Ödönne urnőn kívül a ruhakiosztásban Vidats Jánosné, a napközi és gyermekotthon elnöknője, Szóke Gyuláné, Krizsanovszky Józsefné, Ausländer Gyuláné és

Lichtmann cipői úgy minőségileg, utólérhetlenek
mint esinosság tekintetében

Kaphatók: LICHTMANN-cipőáruházban Miskolcz, Széchenyi-u. 48. Szolid szabott áruk.

Haller Erzsike urkölyök segédkeznek.

Ruhanemével körülbelül 550 gyermeket lát el a bizottság.

A ruhakiosztás közben egymást érik a könnyekre fakasztó jelenetek.

Egy 14 esztendőes danivölgyi gyerek áll a ruhakiosztó bizottság elé; olvassák a nevét, kezébe nyomják a csomagot, kezét csókol a bizottság tagjainak, menne is nem is, valamit mondani akar, de nem tudja, hogy hogyan kezdje.

A ruhakiosztó bizottság egyik tagja megkérdezi:

— No, mit vársz még kis leány?

— Hát... Hát... kezdi akadozva a gyerek, ez... mind az enyém?

— Persze, hogy a tiéd.

Hiszen... Hiszen... mondja boldogsággal a kis leány a — Bodó Julisnak sincs ilyen, pedig az ő apja talyigás.

És örömeiben még köszönni is elfelejt. Kapja a batyuját keresztül törni magát a várakozókon és csak a kapuban áll meg egy pillanatra, hogy egy szomszéd danivölgyi gyerekek elújságolja:

— Két szoknyát adtak, szövetből, meg bluzt. — Oyat, aminő még a Bodó Julisnak sem volt.

*

Aztán olyan igazi városi szegények jönnek. Ugynevezett népsöpredék. Öreg asszonyok az unokáik holmiáért. Minden második szavuk kezébe csókolom és egyik se megy el addig, amíg valamit hozzá nem kunyorál a kapott ajándékhoz. Akad olyan is, aki szinte követelve lép fel és ha nem elégítik ki a kívánságát, akkor még fenyegetőzik is. Ez az olyan fajta, akinek ha a kis ujjadat mutatod az egész kezéd kéri.

*

Fekete ruhában, gyászos kalapban áll egy asszony a bizottság elé! Ez az első kalapos szegény.

Mondani akarja a nevét, de elcsuklik a hangja, két könyvessepp gördül ki a szeméből és lassu szomorú táncal végig táncol a szegénység érzetének szégyenétől tüzes pirosra égett arcon.

Nem kér... csak áll és várja, hogy adjanak.

Két gyerekére kap ruhát, pedig odabaza még hat vár és senki sincs, aki a többi hatot felruházza.

Szinte dermed en maga elé bámul, átveszi az adományt, akar valamit mondani, talán köszönni, talán bocsánatot kérni, hogy ide jött. Ránéz szívébe markoló, könyörgő tekintettel a bizottság tagjaira, hóna alá veszi az ajándékcomagot és csukló zokogással, reszkető, tántorgó léptekkel indul az ajtó felé.

Odabent egy pillanatra csönd... Majd nyílik az ajtó és megjelenik a következő szám.

Az oroszok homonnai vendégszereplése

Adorján Emil homonnai közgyám naplója

(Hídvédi Benőné urhölgy szíveségéből közöljük ezt a naplót, amely híven örökíti meg a homonnai muszka napok minden emlíésre méltó eseményét. Különös érdekességet ad neki az, hogy a Napló írója már 1848-ban átélte az orosz inváziót.)

November 22. Sárka a gyermekkel elutazott délelőtt Miskolcra. Este 5 órakor jött Tóni azzal, hogy Koskócot már lövik a muszkák. Este 6 órakor Endre is megjött a gépészekkel, ők már sraboltöz között menekültek Koskóczról.

November 23. Ágyudörgés Koskócz felől, Endre a gépészekkel és a két Goldbach fiuval délelőtt 11 órakor menekültek Homonnáról, én és feleségem itt maradtunk, délután 2 és 3 óra között a városházától jöttem haza, a főutcán, midőn 3 honvédhuszár trappban jött a Laborcz felől, de ugyanakkor bukkant ki a Teuplom-utcából a Főútcára 4 lovasmuszka, egy közülük a Friedman Márkus boltjaig lovagolt és a menekülő huszárok után lött.

Azután visszafordult a többi háromhoz és a piacon ténfergő egyetlen bakát, aki fegyvertelen volt, elfogták. Szemtanuja voltam az eseménynek. Később pipázgatva a Géczy ház szegletén állva, nézegettem végig a Fürdő utcán, s jött a kaszárnya felől egy lovas muszka és egy kozák lóháton. Előbb mindketten ellovagoltak előttem, de a kozák intett, hogy menjek hozzá. Én nem mozdultam, hanem kivettem zsebemből a dohányzacskót és azzal kínáltam meg.

Intett a fejével, hogy nem az kell neki s midőn látta, hogy én nem megyek hozzá az árkon keresztül, leszállt lováról és ő lépett hozzám. Bal kezében fogta a puskáját, jobb karjára lüzte lóva kantárszarát és a jobb kezével felhuzta a ballábom szarát a nadrágomat azután visszalepett, felült lovára és ellovagolt a másik után. — Talán azt nézte, hogy nem-e esizma van a lábamon s ha aztán az lett volna, lehuzatta volna velem és elvite volna. Este 6 óra tájban én és a feleségem azon terveztünk, hogy holnap korán mi is menekülünk. Amint így terveztünk, megzörgettek a becsukott ajtót és kívülről kiáltja egy hang Ottvoricz. Kinyitottam az ajtót, egy magas orosz állt előttem, később megtudtam, hogy orosz kapitány volt. Lent a lépcsőn vagy tíz orosz katona

ült fegyveresen. A kapitány azt kérdezte, hogy enyém ez a ház?

— Az enyém — válaszoltam?

— Maga lakja egészen?

— Én!

Erre megfordult és intett katonáinak, s elmentek. Hallottuk a többi házak feltörését, ahol egy lélek sem volt odahaza, ott bekvártélyozták magukat, mintegy 400-an. Ebben az utcában, mivel a városnak ez a része áll az ellenség felé közvetlenül nyugatról, ez éjjel a Silber kávéház és Korenbergné háza leégett. Máskülönb az éjszakánk zavartalan volt. Megjegyzem, hogy a 400 muszka közt én magam voltam öt napon át feleségemmel együtt. Beszélgettem velük. Dohányom nem lévén, egy hozott öt pakli dohányt. Egy kis leány cseled volt nálam. Az kapott egytől pánlikát, lakk cipőt, csokoládét, cukorkákat. Mind azt mondta, hogy ne feljünk, ők nem kozákok. A kozákat ők is kegyetlennek ismerik.

November 24. Nagy csata reggel 9 től délután 4 óráig. A mieink délről, a muszkák éjszakeről ágyuzták. Egy srappnell darab az udvaromba esett. Külömben is a házamtól mintegy 1000 lépésre a Calvária hegyen voltak az orosz ágyuk felállítva, tehát az ablakok, ajtók csakugy zörögtek minden lövésre. A csata közben három csoport muszka látogatott hozzám, kértek enni valót, kaptak is amim volt, de később már nem kértek, de vittek amit találtak, de csak enni és inni valót. Ez az éjszaka is zartalan volt. Aludtam én is, ők is csendesen. Külömben amint ők mondták, ki volt adva nekik parancsban, hogy akik nem menekültek ott nem szabad senkit sem személyében, sem vagyonaiban bantalmazni, megkároztatni. De azért 2 hetes méhemet elpusztították, a szivattyuskutamat elrontották, mert be volt fagyva, nem adott nekik vizet. Délután ez este felé a katonaság egy része Alsóberkefelé elmasirozott. Ez éjszaka több ház leégett s égett még 25-én is. A boltok és lakoházak feltörve. A falusi nép és a cigányok amit ojt találtak elvettek mindent, a házi butoron kívül.

November 25. A muszkák pihentek, de délután a városból kivonultak, de ismét visszajöttek. Ez éjszaka is nyugodtan telt el, de este nálam többön viziteittek és az enni valót kérés nélkül elvitték.

November 26. Ismét nagy csata, reggeli 9 órától délután 7-ig. Ezen a napon is több muszka bejött hozzám. Koboztak és ha még találtak valami ennivalót, azt elvitték. Feleségem süttött egynek egy tyukot, ezenkívül háromnegyed kilogramm sült marhahúst. Ezt mind megette egy ültőhelyében s ivott rá 5 csupor teát rum nélkül, de cukorral. Ezen az éjszakán két muszka nálam is hált. Az egyik sebesült volt. Különbön zavartalanul aludtuk. Csenedesség volt, mivel ők is el voltak fáradva a csata után.

November 27. Ismét nagy csata reggeli 8 órától délután 6 ig.

November 28. Reggelre itt muszka nem volt, csak egynehány. Északkeletre mehettek, mert onnan hallatszott az ágyuzás. A mieink egy tiszttel ezen az utcán jöttek le a harctérről. Ő szefogdosták az itt talált muszkákat, mintegy hatvanat és négy muszka lovat.

Ezen az éjszakán két házat, a Scheffer kereskedőt és a mellette lévő ismét felgyújtották. Huszonegy ház lett a tűz marakéja. A muszkákat akik itt maradtak rablás végett ami tisztünk a vasut testén agyonlövötte. Személyesen láttam. Többen mondták, hogy elakarják magokat fogatni s kérdezték, hogy holvannak ami katonáink. Az nem igaz, hogy zenével jöttek be Homonnára. Azt nekem halanom kellett volna.

Homonnán alig maradtunk huszhuszonöt, a többi mind menekült. Én azért nem menekültem, mert tudtam, hogy a muszka a fegyvertelen ember életét elvenni nem fogja, ő a fegyveres katonát üldözi. Ismertem őket 1849-ből. Akkor is köztük járkáltam. Tizenegy éves voltam, apám pedig mint a falt jegyzője Balsán, ellátta őket. Anyámat sem bántották. Szóval irányomban a muszkák illedelmesen viselkedtek. Öt napig köztük jártam szóba álltam velük. Az utolsó nap azt kérdezte tőlem egy muszka: enyém-e ez a ház? Azt feleltem, hogy: igen.

— Nem félti, hogy össze lesz ma löve? — kérdezte, — hiszen itt ma is nagy csata lesz?

Vallat vontam. Akkor többen kérdezgettek, hogy: mik vagyunk? Mikor azt mondtuk nekik, hogy magyarok, levették a sapkájukat tiszteletük jeléül a magyar nemzet iránt.

Színház

Műsor:

Pénteken délután fél 4 órakor. Tatárjárás; este 8 órakor. Arndás zsidó.

Szombat délután: Aranyember; este: Mozikirály.

Vasárnap délután: Nebántsvirág; este: Sárga csikó.

A BIKSZÁDI
természetes
savanyúvíz

Gyógyhatása hurutos bántalmánál páratlan, a legutóbbi termésű savanyú ujjborral vegyítve, különösen italt szolgáltat.

Kapható: **Weidlich Pál** kereskedésében.

Árjegyzéket bízántra küld a Bikszádi Fürdőigazgatóság.

Friedeczky József kalandos utazása Japánból Amerikába

A tudós tanár kálváriája

A miskolczi kir. kath. főgimnázium egyik tudós tanára, Friedeczky József, kultuszminiszteri segélylyel még a nyár elején Ázsiába utazott, hogy a kínai és japán társadalmi viszonyokat, nyelvsajátságokat tanulmányozza. — A nagy tudású fiatal professzor 15 nyelven beszél, többek között teljesen perfekt a kínai és japán nyelvekben is.

Az egész európai Oroszországon és ázsiai Szibérián keresztül utazva, jutott el Kinába, ahol körülbelül négy hétig tartózkodott.

Julius elején ért oda és július végén indult tovább tanulmányutjában, ,

A háboru kitörése Japánban érte, ahol ő volt a követség tagjain kívül a hadüzenet idején az egyetlen magyar alattvaló.

Japánból Amerikába menekült, ahol a háboru végéig kénytelen maradni, mert a hajótaraságok nem vesznek fel hajóikra hadköteles korban levő férfit.

Friedeczky József utjáról, japáni sorsáról és viszontagságairól, László Ervin nevű miskolczi barátja, akivel a tanár állandó levelezésben van, a következőket mondta:

— Friedeczky még a háboru megüzenése előtt három héttel, július elején, Kinából levelet küldött, amelyben érdeklődik, — hogy tény-e az, hogy Szerbiával konfliktusba keveredtünk. Odakünn írta Friedeczky, a hangulat kezd erősen izgatott lenni, Pekingben egyetlen bank sem akarta hitelleveit finoncizni, úgy, hogy kénytelen volt a pekingi osztrák-magyar konzulátus utján annyi pénzt keríteni, hogy tanulmányutját folytathassa.

Kinából Japánba, Tokióba utazott, július utolsó napjaiban.

Tokióban telpedett le, egy házaeskát bérelt, amelynek gazdája ellátta és kiszolgálta. Megismerkedett több japánnal, akik valamennyien azt hitték, hogy angol, részint, mert kitünően beszél angolul, részint pedig azért, mert talán fel sem tételezték, hogy egy magyar ember beszéljen az ő nyelvükön. Ezekről az ismerőseitől és az újságokból sikerült megtudnia, hogy idehaza nem a rendes körülmények között folynak az események. Hivatalosan a magyar-szerb háboru kitöréséről csak augusztus elején értesült a tokiói osztrák-magyar nagykövetségen. A háboru kitörése után egészen addig maradt Japánban, amíg a japánok hadat nem üzentek a németeknek.

Ekkor a csőselék bejárta az utcákat és az idegeneket mindenfelé a legdurvábban terrorizálta.

A japán kormány előbb kiáltványt, majd rendeletet adott ki az idegenek védelmére, de a népet nem méltatta figyelemre és uton-utfélen igazi ázsiai barbársággal bántalmazta mindazokat, akik az ő nyelvükön nem beszélnek.

A professzort ezektől az inzultusoktól tisztán csak a nyelvismerete védte meg.

Azonban az események sorozatos fejlődése, Japán hadüzenete a monarchiának, arra készítette, hogy a konzulátuson kérjen felvilágosítást a további teendőiről. Báró Müller, japáni nagykövetségünk, azt tanácsolta Friedeczkynek, hogy a legközelebbi Amerikába induló hajóval okvetlen utazzék el, mert ha nem megy el Japánból, megtörténhetik, hogy mint idegent igazolásra szolítják és ha beigazolódik, hogy ellenséges alattvaló, akkor internálni fogják valahová, ahol ezernyi kálváriánan lesz kitéve.

Friedeczky egy amerikai hajón, a Mandzsurián, elhagyta tényleg Japánt és San-Franciskóba utazott. A hajón egyetlen magyar menekült sem jött, azonban sok német és rendkívül sok zsidóval-lásu orosz menekült. Mert a japánok az orosz zsidókat is ellen-

ségenk tekintették és épen olyan durván inzultálták, ha valahol elibük akadt, mint az ellenséges németeket.

A Csendes Océánon keresztül San-Franciskóba jutottak, a honnan Kanadán és Csikágón keresztül Friedeczky New-Yorkba érkezett.

A háboru kitörése idején és az első hónapokban az entente forrásából internált és lepénzelt amerikai sajtó rendkívül erővel agitált a monarchia és szövetségese, Németország ellen és sikerült elérnie, hogy a bizalom irántunk jóideig megingott s az amerikai közönség szimpátiája elfordult tőlünk.

A későbbi hónapok győzelmes fegyvertényei azonban ezt az unszimpatiát határozottan a mi előnyünkre változtatták meg, úgy, hogy odakünn ma a hangulat mellettünk van.

Friedeczky József már negyedik hónapja tartózkodik Amerikában.

Itt már elfogadják hitelleveleit. Kényszerű szabadságát addig kénytelen odakünn tölteni, a míg a háborunak vége nem lesz, mert egyik semleges állam hajója sem ad helyet az Amerikában rekedt hadköteles külföldi alattvalóknak.

Falus Ferencz.

Karácsonyfa ünnepélyek

A barakkok karácsonya.

Megható ünnepség folyt le ma délelőtt a katonai barakkokban. A jó szívek gondoskodtak arról, hogy az ott elhelyezett katonáink is érezzék a szeretet nagy ünnepét, a karácsonyt s ajándékokkal lepték meg az ápolókat. Az ajándékok legnagyobb részét a staniszlai ápolónők a saját költségükön vásárolták. Az ajándékokat délelőtt 11 órakor adták át a barakkban dr. Tarnay Gyula főispán, Lossonezy kuriai bíró és Vidats János. — Összesen 2100 ajándékesomag került kiosztásra igazán megható jelenetek között. Az ajándékok süteményekből, cukrokból, egyéb enivalókból, borból stb. állott. Az ajándékok Vidats Jánosné buzgólkodott és vele gróf Haller Józsefné és dr. Herez Ödönné.

A vasutnál.

A transportspital karácsonyfa ünnepségén a barakkokban há-

rom, az üdítő állomáson egy gyönyörűen feldiszitett karácsonyfa állott. A barakkban mindenik sebesülten és betegen fekvő katona egy-egy ajándékesomagot, fél liter bort és kitünő vacsorát kapott. A sebesültek nevében dr. Piek főtörzsorvos mondott köszönetet és beszédében kijelentette, hogy ilyen ajándékozás a lovasias és vendégszerető magyar nemzet bőkezűségét is felülmulja.

Az üdítő állomáson szép ajándékkal lepték meg a rendezők a főtörzsorvost, a főápolónót, a gondnoknót és az összes ápolónókat és orvosokat.

A kitünő sikerű és disztigvált izléssel rendezett ünnepélyt dr. gróf Haller József és Koós Samuné urnő rendezték.

A sebesülteket vacsorával Oláh állomásfőnökné vendégelte meg.

A városi hadi kórházban lélekemelő melegségű ünnep-

ség keretében tartották meg a karácsonyfa ünnepélyt. Zábráczy György esperes-plébános fenkölt szárnyalású imát mondott. Egy tábori lelkész pedig az összes idegenajku sebesülteket vigasztalta külön, külön, mindeniket a maganyanyelvén.

A 100 ágyes kórházban

gyönyörűen feldiszitett karácsonyfa előtt Zábráczy György mondott imát. Aztán mindenik sebesült hatalmas ajándékesomagot kapott.

A Rudolf laktanyában

ezer sebesültet részesítettek szép ünnepség keretében karácsonyi ajándékokban.

Az óvodában

elhelyezett sebesültek is díszes karácsonyfa körül kedves ajándékokkal megajándékozva részesültek a karácsony örömeiben.

A staniszlai ápolónők.

Valamennyi hölgy, aki ezekben a gyönyörű ünnepségekben részt vett, méltó elismerést érdemel, de kitüntető elismerésben kell részesítenünk a barakkokban szolgálatot teljesítő staniszlauból idekerült hivatásos ápolónőket, akiknek kenyérkereset ez a foglalkozás és akik nem sajnálták önmaguktól elvonni a pénzt, hogy karácsonyi ajándékot vegyenek a barakkban elhelyezett sebesültek részére. Minden elismerést és minden dícséretet megérdemelnek ezek az arany szívű, aranylelkű staniszlai ápolónők.

HIREK

— A polgármester levele honvédeinkhez. Dr. Nagy Ferencz polgármester a karácsonyi ünneppek alkalmából költői szárnyalású, meleg hangú levelet irt a haretéren levő tizes honvédekhez.

— Adomány. Fischer Armin tőzsdetulajdonos kedves karácsonyi ajándékban részesítette a sebesülteket. Ezer darab cigarettát ajándékozott A Reggel szerkesztőségének útján. Az adományt rendeltetési helyére jutattuk.

— Elzárlat. Dr. Rimóczy József rendőrfőkapitány a következő hirdetményt adta ki: A tolyó hó 18-án felmerült veszettségű eset folytán az 1888. évi VII-ik t.c. végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendelet 138. §-a értelmében eirendelem, hogy Miskolcz thjf. város területén levő összes ebek 40 napig megkötve tartandók vagy szájkosárral ellátva, pórázon vezetessenek. A szájkosár nélküli ebek befognatnak, azok a gvepmesteri telepről semmi körülmények között ki nem adatnak, hanem a gvepmester által haladéktalanul kiirtatnak. Figyelmeztetem az ebek tulajdonosait, hogy ezen rendelet megszegése kihágást képez és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik.

43,000 OROSZT FOGTUNK EL A NAGY CSATÁBAN

Lowic a németek kezén — Inog az orosz hadállás

ESEMÉNYEK TÜKRÉ Szerbia végső erőfeszítései

Kivonat a délutáni táviratokból

MAGYARORSZÁG.

— Ma Ung legészakibb községe, Kiesvölgy is birtokunkba jutott, a megye keleti részén pedig Tihát és Havasközt foglaltuk vissza. A 75., 257., 258. és 260-ik orosz ezredek jártak Ungban. A 257. és 258. ezredekben igen sok foglyot ejtettünk. — Az ellenség Ungban már csak egyetlenegy községben van: Uzsokon. Itt is már csak őrzőjára van. — A 257. és 258. orosz ezred roncsai az uzsoki hegynek Sianki felé eső terrasszerű részein foglalt el védelmi állást. Ma több helyütt erősen ágyuztuk az ellenség állásait.

OROSZORSZÁG.

— A Stampa jelenti: Bár Varsó kormányzója öt nappal ezelőtt falragaszokon hirdette ki, hogy a veszedelem elmúlt, most újabb végnélküli vonatok érkeznek menekülőkkel, akiket az orosz katonák üznek el lakóhelyükről, Skierniewicéből, Groizyból és Grodziskból. Ez utóbbi mindössze öt kilométerre van Varsótól. Varsóban a hangulat nagyon izgatott, az üzletek zárva vannak, a bankok elköltöztek, az utcák kihaltak. A távolból már ágyudőrej hallatszák.

— Kopenhágából való, teljesen megbízható értesülések megerősítik azt a hírt, hogy Rennenkamp tábornok és Nikolajevics Miklós nagyherceg között megromlott az egyetértés. Rennenkamp a cár kezét is elvesztette. Azok a hírek azonban, hogy a tábornok nyugdíjba ment, nem

igazak, Rennenkamp a törökök ellen harcoló kaukázusi haderő parancsnoka lett.

BALKÁN.

— A bolgár távirati iroda jelenti, hogy a bolgár kormány fellépés következtében a szófiai és athéni kormányok megegyeztek abban, hogy vegyes bizottságot küldenek ki, amelynek az lesz a feladata, hogy a görög-bolgár incident, mely a határon történt, megvizsgálja és a bűnösöket megbüntesse.

SZERBIA.

— Hogy Szerbiából való kivonulásunk mennyire nem volt meglepő, — mint azt az entente lapjai tendenciózusan világgá kürtölték — bizonyítja az a körülmény, hogy Szerbiából visszavont csapataink — minden fáradságuk dacára — áttörhetetlen falanként állanak az ország határain és immár teljesen rendezetten, megújodott, — sőt sokszorosan fokozódott harci kedvvel várják a parancsot, a mely Szerbia meghódítására vezényli őket.

— A hadsereg rendeleti közlönye jelenti: Ófelsége Jenő főherceg lovassági tábornokot az 5-ik hadsereg parancsnokává nevezte ki és elrendelte Potiorek Oszkár tábornagnak egészségi okokból, saját kérelmére, nyugállományba vételét. Ófelsége Krausz Alfréd altábornagyot az 5. hadsereg vezérkari főnökévé és Sarkotics István altábornagyot bosznia-hercegovinai parancsnokló tábornokká kinevezte.

Szófia, december 24. Az Odeskij Listek című odesszai lap azt a reményét fejezi ki, hogy a szerbek pillanatnyi kedvező helyzetüket felhasználva, kibékülnek a bolgárokkal. Helyzetük állandó javulását csak a bolgárok segítségétől vagy Bulgária jóindulatú semlegességétől remélhetik. Az orosz lapnak ez a beismerése újabb bizonyosság arra, hogy a szerbek — súlyos veszteségek árán, amelyek számát bevallani sem merik — csak pillanatnyi sikert tudtak elérni és nagyon jól tudják elkerülhetlen sorsukat. — Szerbia tényleg minden erejét

megfeszíti, hogy Bulgáriát biztosítsa magának, annál is inkább, mert egy Nisből érkezett jelentés szerint Oroszország nem küldhet újabb hadi szereket a Duna befagyása miatt. Trubeckoj herceg, az új orosz követ, valóban újabb területi engedményeket ajánl a bolgár kormánynak. Bulgária felelete azonban rövid, hideg volt: az újabb ajánlatokat se tartja alkalmas alapnak a tárgyalásra. A szerb sajtóiroda panaszos jelentést küldött szét, — hogy a legutóbbi harcok alatt Losnica városa elpusztult.

Péter király le akart mondani

Szófia, december 24. Diplomáciai körökben érdekes részleteket mondanak el arról, hogy december elején Szerbia trónválság előtt állott, még pedig a monarchiával való külön béke kérdése miatt. December elején Péter királyal folytatott hosszas tanácskozások után titokban levelet irt a cárnak. A levélben elmondta, hogy az ország fennállása forog kockán és ha a szerb királyság megakarja menteni magát, kénytelen lesz külön békét kötni Ausztria-Magyarországgal. A levélről a trónörökös csak később

szerezett tudomást és nyomban felszólította atyját, hogy vagy mondjon le a trónról vagy azonnal bocsássa el Pasicot. A miniszterelnök akkor le is mondott. Néhány nappal később megjött Miklós cár válasza. A cár röviden azt felelte, hogy ha Péter király külön békét akar kötni, akkor ő megfosztja a tróntól, Péter király ekkor szánta el magát, hogy seregéhez siessen és puskát ragadva, siró hangon, az oroszok budapesti bevonulásának hazugságával öntsön új lelket a megvert szerb hadseregbe.

Olaszország a háboru ellen

Milanó, december 24. Az olasz szociáldemokrata párt háboruellenes agitációja tovább folyik. — Nagyobb szabású gyűlések voltak a legutóbbi napokban Firenzében, ahol a háboruellenes párt vezére, Terzaggi tanár és Gina Galetti neves agitátornő tartottak nagy beszédeket. — Arnóban Bartillini tanár tartott felolvasást a háboru ellen, amelynek cz

volt a címe: Mit kell tennie Olaszországnak? Bartillini felolvasását nagyon sokan hallgattak végig és a nagatóság a felolvasás végén le a lázítókkal, le a renegátokkal, éljen a béke kiáltásokkal oszlott szét. Hasonló gyűlések voltak Castella-Mareban, Cervicában és több más nagyobb helyen.

ESTI TÁVIRATOK

Magyar hajók bolgár lobogó alatt

Szófia, december 24. A bolgár kormány elhatározta, hogy azt a két magyar hajót, melyek a háboru kezdetén a dunai bolgár kikötőkben maradtak, birtokába veszi. A két hajó bolgár lobogó alatt fog járni Viddin és Orsova között. Erről a kormány hivatalos kommunikéit is adott ki. — A

Narodna Politika a hivatalos értesítéshez a következő megjegyzést fűzi: Ha a szerb parti őrségek ezekre a bolgár hajókra lövöldözni mernének, akkor a bolgár kormánynak kötelessége lesz bolgár csapatokkal megszállni a szerb Dunapartot, hogy a bolgár gőzösök járatát biztosítsa.

Olasz tiltakozás Tunisz annexiója ellen

Bécs, december 24. A Neue Freie Presse jelenti Rómából: A tegnap felmerült, állítólag Párisból származó híreket, amelyek szerint Franciaország annektálni szándékozik Tuniszt, eddig még nem cáfolták meg. A nacionalista és franciabarát Idea Naciona-

le lehetetlennek tartja ezt a hírt és azt mondja, ha mégis valóban bizonyulna, — Franciaország a benszülött lakosságot és az olasz gyarmatot a legvégsőkéig felengerezné. A többi lap egyelőre hallgat.

Külön békét akarnak a franciák

Bern, december 24. Néhány svájci újság azt hiszi, hogy megtehető bizonyossággal megjósolható, hogy Franciaország lakossága a bordeauxi kormányának komoly gondokat fog adni. Szemelláthatóan erősödik a békevágy és habár a cenzura szigorúan el is nyomja ennek minden

megnyilvánulását, mégis meglátászik mindenütt, hogy a nép túlnyomó része kifáradt a háborúban. Ha a még befejezetlen óriási küzdelemben végképp megvernék Oroszországot, minden valószínűség szerint külön békét kezdeményeznek Franciaország és Németország közt.

Francia-angol ellentétek Egyiptom miatt

Stokholm, december 24. A Svenska Dagbladet jelenti Párisból, hogy ott nagy az elkedvetlenedés, mert Franciaországot Egyiptom anektálása meglepésszerűen érte. A francia diplomatáknak és pénzembereknek

idejük sem volt már, hogy a francia érdekek védelmezésére intézkedéseket tegyenek. Franciaország nem akar most Angliának kellemetlenkedni, de nagyon kínos neki, hogy így kirekesztették Egyiptomból.

Anglia proklamációja Egyiptomhoz

London, december 24. Az a hivatalos proklamáció, amelyben az angol külügyi államtitkár bejelenti az egyiptomi angol protektorátust, így hangzik: Öfelsége, a brit király külügyi államtitkára kijelenti, hogy tekintettel a háborús állapotra, amely következménye a török magatartásnak, Egyiptom ő felsége protektorátusa alá helyeztetetik és

mától kezdve a brit protektorátus egy részét fogja alkotni. A török szuverenitás ezzel Egyiptom felett befejeződött és öfelsége kormánya minden intézkedést meg fog tenni, hogy Egyiptomot megvédje, lakosságát és érdekeit megőrizze, megvédje. Öfelsége kormánya kinevezte sir Arthur Henry Mae Mahon tábornokot Egyiptom királyi biztosává.

ÉJFÉL UTÁN

A nagy csata eredménye 43,000 fogoly

Új csata Ökörmező mellett Kedvező harcok a Kárpátokban

Budapest, december 24. Hivatalos. Ökörmező mellett, a felső Nagyg völgyében áll a harc. A Latorca vidéken csapataink tegnap többrendbeli támadását az oroszoknak, súlyos veszteségeket okozva nekik, visszaverték és egy ellenséges zászló aljait Alsó-Vereckénél szétzörták. — A Felső Ung völgyében támadásunk az oroszok szoros irányában tört nyer. December 21-én ezen kárpáti völgyek területén 650 orosz ejtettünk foglyul. Az ismert ga-

liciai arcvonalon a harcok tovább folynak. A Nida alsó folyásánál december 22-én egy ütközetben több mint 2000 foglyot ejtettünk. A Tomaschof vidékén és a Rawka—Bzura vonalon tovább harcolunk. December 11-től 20-áig összesen negyvenháromezer háromszáz orosz ejtettünk foglyul. A monarchiában immár 200,000 az ellenséges hadifoglyok száma. Hüfer, altábornagy (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Lowic a németek kezében

Budapest, december 24. A M. T. I. jelenti December tizenhar-

madikától Lowic a németek kezében van.

Jelentés nyugati harctérről

Berlin, december 24. A nagy főhadiszállásról jelentik: Az ellenség Nieuport környékén tegnap nem ismételte meg támadását. — Bixschottenál csapataink december 21-iki ütközetekben 230 embert ejtettek foglyul. Igen élénk volt megint az ellenség tevékenysége a chalonsi tábor környékén. Ezen arcvonalon a heves ellenséges tüzéségi tüzet Souain és Perthes környékén gyalogsági

támadások követték, melyeket visszavertünk. Egy árkot, amelyet az ellenség állandóan tüzéségi tűz alatt tartott, elhódítottak tőlünk, de estére visszafoglaltuk és sikerült ellentámadás után a hadállást feladtuk, mert az árok egyes részeit az ellenség tüzelése csaknem elsímitotta. — Több mint száz fogoly maradt kezeink között. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Győzelemmel biztat az északi nagy csata Hivatalos jelentés a harctéri helyzetéről

Berlin, december 24. A nagy főhadiszállás jelenti: Soldau és Neidenburg felől csapataink támadást kezdtek és több napi heves harcban visszaverték az oroszokat. A Miava és Mlava melletti ellenséges hadállások ismét birtokunkban vannak. — Bzura és Rawka szakaszokon a kifejlődést akadályozó időjárás, amely miatt a tüzéség alig érvényesül-

hetett, számos helyen heves szuronyharc támadt. Az oroszok veszteségei nagyok. — A Pilica jobbpartján, Tomaschowtól délkeletre az oroszok többször támadtak. A szövetséges csapatok súlyos veszteséget okozva nekik, támadásaikat visszaverték. Tovább délre a helyzet általában változatlan. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Az oroszok óriási vesztesége Vezérszállásnál és Volócnál Tüzéségünk bravurja

Budapest, december 24. A Magyarországi Hírlap jelenti: Beregben Vezérszállás és Volóc mellett vitt ütközet javunkra dőlt el. —

Tüzeink rémes veszteséget okoztak az ellenségnek. Az oroszok halottaik és sebesülteik hátrahagyásával visszavonultak.

Tüntet Páris népe a háború ellen

Budapest, december 24. A M. T. I. jelenti: Párisban a kamara előtt a nép óriási tüntetéseket rendezett. A képviselőket kifü-

tyülték, megabeugolták. A tömeg ordította: „Le a háborúval!” A rendőrség szétverte a tüntetőket.

A harcképtelen sebesült foglyok kicserélése

Budapest, december 24. A M. T. I.-nak jelentik Rómából: A pápa javasolta a harctéri és szolgálatra alkalmatlan sebesült

foglyok kölcsönös kicserélését. Állítólag néhány hadviselő fél hozzájárult a pápa ajánlatához.

IRODALOM

— Második évfolyamába lép az „Igazmondó” képes hetilap, mely rövid fennállása óta képei és tartalmánál fogva rohamosan meghódította a közönséget. A lap előfizetési ára félévre 2 korona. Minden újonnan belépő előfizető megkapja a színes kivitelű Arvai őrszent című kép ajándékot, valamint az Igazmondó nagy naptárát január hó első felében. — Az előfizetések így címzendők: Igazmondó kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 34.

Ötven székér elsőrendű anyaszéna eladó. Cim a kiadóba 306

Katonáknak

mindennemű felszerelések, sapkák, sweverek, hasme legítők, lábszárvédők, gamasnik, keztük, tricok, sálka, hatizsák nagyban és kicsinyben legolcsóbban beszerezhetők

Herskovits Mór

egyenruházati üzletében Miskolcz, Városház tér 19.

És Rózsay ismét észlel...

Gaudeamus! Az ismeretlen jövőnek vége. Amit eddig reménykedő bizalommal vártunk, hogy mit hoz a holnap, hogy mit hoz a jövő, elibénk tárja a mi ismert jósunk: Rózsay Miksa, a maga teljes és megmásíthatatlan elkövetkezésében.

Nem egy rövidke napra jósolja meg előre, hogy mi fog történni, hanem az 1915. esztendő mind a 365 napjára.

És a háboru tiszteletére, eddigi rendes keretek között mozgó „észlelő állomását” az előre nem látható nagy eseményekre kibővítette és „Nagy észlelő állomássá” szervezte.

De miért csigázuk továbbra is az önök érdeklődését, ime, itt a jóslat:

„Nagy észlelő állomás Petőfi-utca 5. sz.

1914. XII/3-tól XII/19-ig.

Uralkodó bolygó a merkur erős fényben a délkör Zenitjén. Marsz halvány ragyogásban a keleti horizonton, Ebszilagzat északra meglepően szokatlan vörös fényben, Vénusz, Neptun, Szaturnusz, Uránusz, Jupiter bolygasukát változtatva, északon rendkívül erős fényben láthatók. Pillanatig lát a ó jelek a bolygók körül, melyekhez hasonló jelek az ó-kor cillagaszata szerint ezelőtt 5639 évvel voltak láthatók, vagyis az aranykor idejében.

Prognózis.

Merkur bolygó járása meghozta a várva várt messiást, vagyis a háborút, amely Magyarország és Ausztria elleni támadást, Marsz Szerbia annektálását, Ebszilagzat a nagy orosz birodalom feldarabolását, Neptun Anglia és Franciaország meghódítását, Vénusz a nagy német birodalom gyémantkorát.

1915. évben.

Az orosz birodalom a monarchia és nagy németország fenhatósága alá kerül, Szerbia önállóan a monarchiához ennekiáltatik, Francia és angol ország a nagy német birodalom tulajdonába kerül, hadi sere azonkívül milliárdokra rugó Rubel, Frank, Sterling. A muszka cár és nagyhercegek Szibéria hómezőin nyernék internálást, nemkülönben Szerbia, Anglia és a Francia vezér a akjai az Ördög-szigeten.

Kórok 1915. évben.

Márc—Ápril—Májusban fellép a Kolera, ez azonban idej-korán megakadályoztatik. Jún—Júl a pestis lép fel, amennyiben ezen kórnak a gyógyítása még kétséges — ez nagyobb pusztítást fog véghez vinni. Augusztus hóban belép az „Aranykorszak”.

Időjárás.

Enyhe sűrű ködös éjjelenként fagyos s itt csak 24-én hó csapadék idő várható, egész tel enyhe lefolyású lesz, januárban nemi hőmérséklet fog mutatkozni, keleten eső és hócsapadék de enyhe, északon hócsapadék s erősebb hideg idő uralkodik.

Rózsay Miksa,
időszlelő és nagyjós.

SZÍNHÁZ

Karácsonyi előadások.

A karácsonyi ünnepek alatt a színház négy előadást tart. Az ünnepi előadások keretében régi és modern daljátékok kerülnek bemutatásra.

Pénteken délután Bakonyi Kálmán bájos zenéjű operettje a Tárjárás kerül színre. A most aktuális, kedves és ötletes darab szerepeltetése a következő: Lohonyai altábornagy Rutkay Sándor Treszka leánva Vágó Mária Riza báróné F. Halmos Mici. Imrédy huszárkapitány Turányi Alajos, Lören hegy főhadnagy Jakabffy Dezső, Elekes hadnagy Fenyő Emil, Wallenstein tartalékos bakahadnagy Endrei Jenő. Mogoróssy huszáronkéntes Haller Irma, Virág strázsamester Telekán Valér, Turi szakaszvezető Császár Gyula, Satak közhuszár Szentpéteri J., Kempelen baka Talzon Ernő, Gerő intéző Inke Rezső, Idike Sz. Kovács Erzsébet, Bence béresgáza Faragó Sándor, Szegfű Bandi Hegedűs Henrik, Elecsyéné Nemeth Erzsébet, Wuffka ezredes Hegedűs Henrik, Egy hölgy Hatvani Mariska.

Az esti előadás az Árendás zsidó, jó pár esztendővel ezelőtti idők rendkívül sikerű ötletes énekes népszínműve kerül színre. A szereplők egytől egyig ambícióval készülnek a népszínmű reprizere. Az igaz végre magyar darab kacagató ötletessége alkalmat fog nyújtani a szereplőknek alkotási képességeik bemutatására Turányi Alajos rendező „Az árendás zsidót”, melynek vezető szerepét Inke Rezső, Csereényi Adél, Haller Irma, Vajda Piroška, Telekán Valér, Delly Juliska, Faragó Sándor, Császár Gyula, Endrei Jenő Turányi Alajos, Fenyő Emil és Jakabffy Dezső játszik.

Szombaton délután az Aranyember, este a Mozikirály kerül bemutatásra.

Nyilttér

NYILATKOZAT.

A Miskolczi Munkás Ujság 1913. évi november 8-án megjelent számában, cikkemben dr. Kovács József ügyvéd úrról olyan tényeket állítottam, amelyek által mélyes sértve érezhette magát. A cikk megjelenése után a Vidéki Hirlapírók Szövetsége közgyűlése hiteles jegyzőkönyvből is arról győződtem meg, hogy ez ügyben súlyos tévedésnek eszem áldozatául, amennyiben dr. Kovács József ügyvéd ur az akkor aktuális sajtóreform körül kifejtett tevékenységéről és szerepéről teljesen helytelenül informáltak. — Mert éppen e cikkben érintett felszólalásában dr. Kovács József ügyvéd ur a sajtó, a vaslat módosítása és a munkás-sajtó érdeke mellett is történelmi igazságot.

Ennek folytán kötelességemnek ismerem, hogy a Miskolczi Munkás Ujságban általam írott és közzétett cikk megjelenése fölött ezennel a legmélyebb sajnálatomat fejezzem ki és a cikk egész tartalmáért, valamint a dr. Kovács József ügyvéd urat személyében ért sértésekért, tőle a nyilvánosság előtt bocsánatot kérek.

Kelt Miskolc, 1914 dec. hó.

Klampár Béla.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Segítsük

a hadba vonultak családfajjait és az elesettek gyermekeit!

KLEIN és LUDVIG

könyvnyomdája Miskolc

Felsőmagyarország legszállítóképesbb grafikai vállalata

Versenyképes minden vonalon

Vállalkozik minden fajta könyvnyomdai munkának a mai kor igényeinek és technikai fejlődésének megfelelő elkészítésére. A cég specialitása: üzleti nyomtatványok, táblázatos munkák, művek, falragaszok és többszínű munkák. — Hivatalos nyomtatványok és irodaszerek nagy raktára. — A MÁV. szállítója.

Hadba vonultaknak!

Hygiénikus selyemingek és nadrágok, valódi jáger-féle gyapjú téli alsónadrágok és harisnyák, tevező menetek és takarók.

Hadi tevező kabátok.

Tábori haskötőkre valódi himalája fellek szürke és fehér színben, tábori haskötők és érmelegítők legolcsóbban és legjobb kivitelben

Rosenberg Gyula és Testvére

tanácsadói kelengye- és női divat-áruházában kaphatók.

Teljes kórházi felszerelés!

Fa- és kőszéneladás.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a volt Wechsler Sámuel utóda

fa- és köszénüzletben.

mely jelenleg saját tulajdonom minden időben úgy elsőrendű poroszszén-, mucsonyi barnaszén, karvini, kocsz valamint hasáb- és aprított bük-, löly- és dorongfa a legjutányosabb áron kaphatók. Kívánatra házhoz szállítatik.

Tisztelettel

Kesztenbaum Miksa

Vay-ut 3. Telefon 112.

Gyújtósnak való hulladék papir kapható Klein és Ludvig könyvnyomdájában Hunyadi-utca 2.

Legajánlhatóbb Miskolczi cégek.

Goldmann Mór

órák és ékszerész Miskolc Szirma-utca 19. szám alatt.

(Szalóki fűszerüzlet mellett)

Javít jótállás mellett bármily szerkesztő órákat. Nagy választék zseb-, fal- és ébresztő órákban.

Kerékgyártó szakmához tartozó összes munkálato- kat valamint gazdasági eszközök készítését és javítását pontosan, gyorsan és mérsékelt áron készít

Fehér József

kocsikerékgyártó Miskolc, Szeles-u. 21.

Varrógép, kerékpár, gramofon fegyver és írógépekről

zálogcédulát vesz

Javításokat szakszerűen eszközöl.

Schäffer műszerész

Széchenyi-utca 92. Grünfeld zálogház udvar

Óriási választék

gyermek cipőkben

1 kor. 60 fillértől feljebb

Divatos férfi és női cipők

5 koronától feljebb

Szoffer Zsigmond

cipőáruházában Miskolc, Széchenyi-u. 141 (Királyhid mellett.)

Női- és gyermek posztcipők.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatásban

I. Gyermekeimnek nem adok élesztővel készített tésztákat, férjem, ki gyermekorvos, határozottan ellensége az ilyeneknek. Minthogy azonban a kicsinyeknek a tészta kell, lepényt, tortákat és felfújtat Dr. Oetker-féle sütőporral készítek nekik. Vacsorára gyermekeim tejből és tojásból puddingot kapnak, mit a kitűnő Dr. Oetker-féle pudding-porokkal készítek el, vagy pedig crémet Dr. Oetker-féle dibonn-crémporral. Változatosság kedvéért kicsinyeimnek időközönként Dr. Oetker-féle vörösdarát adok, ami egy kitűnően frissítő utétel. Mindezen étetek izletesek, táplálók és last not least voltak dacára olcsók.

Vasuti menetrend.

Miskolcz—Budapest.	
Miskolczról indul szv. reggel	6 ó 10 p
Budapestre érkezik délelőtt	10 ó 20 p
Miskolczról indul szv. délután	2 ó 47 p
Budapestre érkezik este	8 ó 20 p
Miskolczról indul szv. délután	3 ó 57 p
Budapestre érkezik este	8 ó 50 p
Miskolczról indul pv. délután	5 ó 50 p
Budapestre érkezik reggel	4 ó 55 p
Miskolczról indul pv. este	7 ó 20 p
Budapestre érkezik reggel	6 ó 25 p
Helyi vonat: Miskolczról indul délután	4 ó 50 perckor, Füzesabonyra érkezik este 7 ó 36 perckor.
Budapest—Miskolcz.	
Budapest kpu indul szv. reggel	6 ó 55 p
Miskolczra érkezik délelőtt	11 ó 23 p
Budapestről indul szv. reggel	8 ó 10 p
Miskolczra érkezik délután	1 ó 26 p
Budapestről indul szv. délután	5 ó 10 p
Miskolczra érkezik este	9 ó 23 p

Budapestről indul pv. este	8 ó 55 p
Miskolczra érkezik reggel	7 ó 49 p
Budapestről indul pv. este	8 ó 55 p
Miskolczra érkezik reggel	9 ó 19 p
Helyi vonat: Füzesabonyról indul reggel	6 ó 3 perckor, Miskolczra érkezik reggel 8 ó 49 perckor.
Miskolcz—Kassa.	
Miskolczról indul pv. délelőtt	10 ó 40 p
Kassára érkezik délután	4 ó 04 p
Miskolczról indul szv. délelőtt	12 ó 00 p
Kassára érkezik délután	2 ó 35 p
Helyi vonat: Miskolczról indul délután	5 ó 14 perckor, Forrócsencsre érkezik este 7 ó 34 perckor.
Kassa—Miskolcz.	
Kassáról indul pv. délelőtt	11 ó 33 p
Miskolczra érkezik délután	4 ó 51 p
Kassáról indul szv. délután	1 ó 01 p
Miskolczra érkezik délután	3 ó 27 p
Helyi vonat: Forrócsencsről indul reggel	6 ó 20 perckor, Miskolczra érkezik este 6 ó 48 perckor.

Miskolcz—Szerencs—S.-A.-Ujhely.

Miskolczról indul pv. reggel	8 ó 59 p
S.-A.-Ujhelyre érkezik délután	1 ó 44 p
Miskolczról indul szv. délután	1 ó 40 p
S.-A.-Ujhelyre érkezik délután	4 ó 21 p
Helyi vonat: Miskolczról indul délután	4 ó 59 p, Szerencsre érkezik este 6 ó 48 p.

S.-A.-Ujhely—Szerencs—Miskolcz.

S.-A.-Ujhelyről indul szv. d. e.	11 ó 40 p
Miskolczra érkezik délután	2 ó 27 p
S.-A.-Ujhelyről indul pv. d. u.	1 ó 28 p
Miskolczra érkezik este	6 ó 10 p
Helyi vonat: Szerencséről indul reggel	6 ó 49 perckor, Miskolczra érkezik reggel 8 ó 40 perckor.

Fülek—Dobsina felé.

Miskolcz gömöri pályaudvarról indul szv.	reggel 6 ó 33 p, délelőtt 11 ó 03 p, délután 3 ó 31 p, este 7 ó 17 p.
--	---

Fülek—Dobsina felé.	
Miskolcz gömöri pu érkezik szv. d. e.	9 ó 06 p, délután 1 ó 10 p, délután 5 ó 37 p, este 10 ó 37 p.
Edelény Torna felé.	
Miskolcz gömöri pu indul reggel	6 ó 07 p, délután 1 ó 44 p, délután 5 ó 37 p
Edelény—Torna felé.	
Miskolcz gömöri pu érkezik reggel	7 ó 19 p, délután 12 39 p, este 8 ó 11 p.
Miskolcz—Mezőcsát.	
Miskolczról indul reggel	7 ó 06 p
Mezőcsátra érkezik reggel	8 ó 40 p
Miskolczról indul este	7 ó 18 p
Mezőcsátra érkezik este	8 ó 53 p
Mezőcsát—Miskolcz.	
Mezőcsátról indul reggel	4 ó 15 p
Miskolczra érkezik reggel	5 ó 39 p
Mezőcsátról indul délután	4 ó 00 p
Miskolczra érkezik délután	5 ó 27 p
A postavonatok (pv.) használatához igazolvány kell. A többihez nem.	

APOLLOnagy mozgószínház
WEIDLICH-palota

Műsor december 25. és 26-án:

A csatorna.Izgalmasan érdekfeszítő detektívdráma
3 felvonásban.**Eva fürdőköztümben.**

Kacagató vigjáték 3 felvonásban.

A háboru legújabb eseményei**Rendes helyárok.**

Előadások kezdete: Vasár- és ünnepnapokon d. u. fél 3, fél 5, este fél 7 és fél 9 órakor.

**MEGJELENT:
A MORATÓRIUM****Negyedik rendelet. Életbelépett
1914. évi december hó 1. napján.**

(A vonatkozó két rendelet eredeti hiteles szövege.)

Ára 60 fillér.Kapható: Ferenczi B. könyvkereskedésében Miskolcz,
a Pannónia-kávéház mellett.**KLEIN és LUDVIG könyvkötészete**
készíti a legtartósabb könyveket.**Uránia**

Nagy Mozgószínház

Műsor dec. 25., 26. és 27-én:

**A Barum-cirkusz
titka.**

Nagy dráma 6 felvonásban.

Ezenkívül: Öbb slágerkép**Rendes helyárok.**Az előadások kezdete: rétköznap délután
6 és este fél 9 órakor. Vasár- és ünnepnap
d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és este fél 9 órakor.**KOHN HERMAN ÁRUHÁZA**Széchenyi-utca 111. szám **MISKOLCZ** Royal-szállóval szemben.**Hölgyeknek:**

Barchet'uz, divatos szabás	K 2 50, 3 50
Clott-jupon	K 2 50
Női kötény, nadairából	K 1'—, 1 30, 1 50
Női klotreform kötény	2 50, 3 50
3 pár téli kötött harisnya	K 1'—
Női trikó alsó lng	K 1 80
Női trikó alsó nadrág	K 2'—, 2 50, 3'—
Női kötött lelekmegelőző	K 2'—, 3'—, 4'—
Női boa, Mufion szőrme	K 12'—, 14'—, 18'—
Női muff, Mufion szőrme	K 8'—, 12'—, 14'—
Női boa, muff együtt fekete plüsből, széles facon	K 20'—
Valódi Griszrökagarni ura legujabb facon	K 90'—, 100'—
Valódi Alaskai garnitura, legujabb facon	K 100'—
Gyermek boák	K 4'—, 5'—, 8'—
Zsenllia sálak, igen nagy választékban	K 5, 7, 9, és 10 50
Válkendő, tisztagyapjuból	K 6 50, 7 50
Házi komótczipő	K 1 30, 2'—, 3'—
Selyem sálak, legujabb színekben	K 2 50, 3'—, 5 50
Női svéd keztyű, párja	K 1'—

Törhe ellen Beszélő baba Kor. 2 50, 3'—, 4'—

**Célszerű karácsonyi aján-
dékok a hadba vo-
nult katonáknak.**

Férfi trikó lng, igen meleg	K 2 50, 3'—, 3 50
Férfi trikó nadrág, kitűnő minőség	K 3'—, 3 50, 4'—
Lábszárvédők, párja	K 3'—, 4'—, 5'—
Hasmelegítő, jó fanélből	K 3'—
Hasmelegítő, gyapjuból	K 3 50, 4 50
Kötött férfi mellény, ujjal	K 4'—, 5'—, 6'—
Férfi szwetter, (nyakkal) gyapjuból	K 10'—, 12'—, 15'—
Jager lng, gyapjuból	K 3'—, 4'—, 5'—
Jager nadrág, gyapjuból	K 3'—, 4'—, 5'—
Férfi téli harisnya, 6 pár	K 2'—
Férfi téli keztyű	K 1'—, 1 50, 2'—
Férfi Sorkni tiszta gyapjuból	K 1 30, 1 50, 2'—
Férfi zsebkendő, jó mosó 12 darab	K 2'—
Szürke kötőpamut kijoja	K 0'—, 12'—
Tábori csomagoló gummi vászon méterje	K 2'—

Gyermekeknek:

Gyermekruha, trikószövetből	K 1'—, 1 50
Gyermekruha, barchetből	K 2 40, 3'—, 4'—
Gyermekruha, szövet vagy posztó	K 6'—, 8'—, 10'—
Fü szwetter, tiszta gyapjuból	K 3'—, 4'—, 5'—
Gyermek keztyűk	40, 60, 80 fillér
Gamasni, kötött vagy trikóból	K 1 20, 1 60, 2'—
Gyermekkabátok	6 koronától feljebb
Gyermek bábé kabátok	K 2'—, 3'—, 4'—
Gyermek bábé főkötők	1'—, 2'—, 3'—
Gyermek boa garnitúrák	K 4'—, 6'—, 10'—, 12'—
Gyermek zsebkendők	darabja 8 fillér
Gyermek esőernyő	K 1 80
Keresztelő készlet, igen nagy választékban	
Gyermek ródlil sapka	K 1 30, 1 50, 2'—
Gyermek trikó alsó öltöny	K 1 20, 1 60, 2'—
Fü trikó vadász öltöny	K 3 50, 4'—, 5'—
Szerencsen baba	K 2'—

Nyomatott a kiadótulajdonos K. Klein és Ludvig könyvnyomdájában, Miskolczon.